

PREZES

NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

KGP.410.001.08.2015

P/15/001

Ko 155 dka -
1. *2015 Prok. G. Pyrzy*
2. *2015 Prok. S. Wachoniec*
3. *Dyf. 1. Groszwicki, zostaj. Dy. Gau.*
4. *Numer: E. Korbala*
Przebieg: 2015
44 Kwiet. 2015

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Małgorzata Kornaga, specjalista kp., upoważnienie do kontroli Nr 93523 z dnia 4 lutego 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej ¹ , Al. Niepodległości 188/192, 00-950 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Alicja Adamczak, Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² wykonanie budżetu państwa w 2014 roku w części 61 - Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie oceny Rzetelnie zaplanowano oraz w sposób legalny, celowy i gospodarny zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 51 588,6 tys. zł oraz budżetu środków europejskich, w kwocie 4 579,9 tys. zł. Z punktu widzenia realizacji zadań rzeczowych Urzędu, powiązanych z celami określonymi w *Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki*³, kwoty te wydatkowane zostały efektywnie.

Roczne sprawozdania za 2014 r. sporządzone przez dysponenta części 61 *Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej*:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),

a także

- roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2014 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)

¹ Dalej: UPRP lub Urząd.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna lub negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria stosuje się ocenę opisową.

³ Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki na lata 2012-2020 „Dynamiczna Polska”, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 15 stycznia 2013 r.

są zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej. Ewidencja ta prowadzona była w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej w zakresie finansowym zawierającego wszystkie wymagane elementy/czynności określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach. W przyjętej koncepcji kontroli ustanowiono mechanizmy kontroli zapobiegające znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, rzetelnie, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej⁴, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁶.

Dysponent części budżetowej 61 na bieżąco, stosownie do zapisów art. 175 ust. 2 pkt 1-3 ustawy o finansach publicznych⁷ dokonywał analizy wykonania budżetu, w tym w układzie zadaniowym.

III. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi przez NIK do kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r., kontrola dochodów budżetowych w części 61 - UPRP została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej na rok 2014⁸ ustalono dochody budżetowe w części 61 - UPRP w kwocie 62 000 tys. zł (identycznie jak w 2013 r.). Wykonanie dochodów wyniosło 66 823,1 tys. zł, co stanowiło 107,8% kwoty planowanej i 102,8% dochodów osiągniętych w 2013 r. Podstawowym źródłem dochodów były opłaty z tytułu zgłoszenia i ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych oraz świadczeń związanych z ochroną – w łącznej wysokości 65 503,1 tys. zł, stanowiącej 98,0% całości dochodów budżetowych.

Należności pozostałe do zapłaty, według stanu na 31 grudnia 2014 r., wyniosły 7,8 tys. zł. W kwocie tej 3,4 tys. zł stanowiły zaległości netto, głównie z tytułu nieuregulowanych przez kontrahentów rachunków za sprzedaż usług kserograficznych i wydawnictw Urzędu oraz nieotrzymanych zwrotów kosztów postępowania sądowego. Pozostałe należności, poza zaległościami, obejmowały m.in. należności objęte sześcioma postępowaniami układowymi, a także faktury, których termin płatności przypadał na styczeń 2015 r. W porównaniu do 2013 r. należności ogółem były wyższe o 1,5 tys. zł (tj. o 24,4%), a zaległości netto wyższe o 71 zł (tj. o 2,1%).

W 2014 r. nie dopuszczono do przedawnienia lub zaniechania poboru należności. Nie dokonano również umorzeń należności ani ich odroczenia.

(dowód: akta kontroli str. 5-52)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej zrealizowanych dochodów budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej ustalono wydatki w cz. 61 - UPRP w wysokości 50 114,0 tys. zł, praktycznie w całości w dziale 750 *Administracja publiczna*⁹. W ciągu roku, na mocy siedmiu

⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119).

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm. Dalej: *ufp*.

⁸ Ustawa budżetowa na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 162). Dalej także: *ustawa budżetowa*.

⁹ W dziale 752 *Obrona narodowa* ustalono wydatki w wysokości 1,0 tys. zł.

decyzji Ministra Finansów, kwota ta została zwiększona z rezerw celowych łącznie o 1 500,5 tys. zł, tj. o 3% - do ostatecznej wysokości 51 614,5 tys. zł. Niezależnie od powyższych zmian, Prezes UPRP dokonał w planie finansowym Urzędu 26 zmian polegających na przeniesieniu wydatków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej, na łączną kwotę 1 698 tys. zł. W ocenie NIK, przeniesienia te były celowe i dokonane zostały zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami *ufp*. Wydatki zrealizowane w części 61 - UPRP wyniosły 51 588,6 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2013 r. były one wyższe o 313,4 tys. zł, tj. o 0,6%.

Z kwoty otrzymanej z rezerw celowych Urząd wydatkował 1 496,0 tys. zł (99,7%). Szczegółowemu badaniu NIK zostało poddane wykorzystanie trzech otrzymanych kwot¹⁰, w łącznej wysokości 1 268,3 tys. zł. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 53-125)

W strukturze planu finansowego Urzędu po zmianach, wydatki bieżące jednostek budżetowych stanowiły 95,7% (49 400,0 tys. zł), wydatki majątkowe – 2,2% (1 130,0 tys. zł), współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 1,9% (995,0 tys. zł) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych – 0,2% (89,5 tys. zł).

Zrealizowane wydatki bieżące (z uwzględnieniem współfinansowania projektu systemowego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG) *Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce*¹¹ oraz finansowania projektu IPorta¹²) wyniosły 49 393,3 tys. zł, tj. praktycznie 100,0% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2013 r. o 1,4%. Wydatki w tej grupie obejmowały przede wszystkim wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (41 754,0 tys. zł) oraz stałe wydatki związane z utrzymaniem siedziby Urzędu oraz jego funkcjonowaniem m.in. opłaty za media, usługi pocztowe i telekomunikacyjne, utrzymanie specjalistycznych baz danych wynalazków, wzorów użytkowych i znaków towarowych, zakup literatury patentowej krajowej i zagranicznej etc.

Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 41 754,0 tys. zł i w porównaniu do 2013 r. wzrosły o 929,5 tys. zł (tj. 2,3%)¹³. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z ustalenia w *ustawie budżetowej na 2014 r.* limitu wydatków na wynagrodzenia ogółem w UPRP w kwocie wyższej niż w 2013 r. o 792 tys. zł. Ponadto, w 2014 r. Urząd otrzymał z rezerw celowych środki na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń, wraz pochodnymi, dla etatowych ekspertów Urzędu oraz na wypłatę nagrody jubileuszowej dla Zastępcy Prezesa UPRP.

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 346,7 tys. zł, (w tym 108,0 tys. zł z budżetu państwa i 238,7 tys. zł z budżetu środków europejskich). W porównaniu do planu na 2013 r. (271 tys. zł) wzrosły one o 75,7 tys. zł, tj. o 28,0%. Podstawą prawną zwiększenia wynagrodzeń był art. 15 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o *zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej*¹⁴, dopuszczający wzrost wynagrodzeń bezosobowych finansowanych w ramach programów realizowanych z udziałem m.in. środków unijnych, ponad limit wyznaczony na poziomie kwoty ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2013. W części 61 - UPRP wzrost wynagrodzeń bezosobowych związany był z realizacją, przywołanego wyżej projektu systemowego w ramach PO IG. Ponadlimitowe kwoty przeznaczono m.in. na sfinansowanie wynagrodzeń dla prelegentów seminariów specjalistycz-

¹⁰ Decyzje w sprawie zmian w budżecie państwa nr: MF/FG/003404 (uzupełnienie wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników) oraz MF/FG04/002645 (sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń ekspertów) – obydwie z dnia 30 września 2014 r. oraz decyzja MF/IP06/004840/ZBP/44/PMX/14/106968 (na realizację projektu systemowego PO IG) z dnia 25 listopada 2014 r.

¹¹ Realizowanego na mocy Porozumienia Nr POIG.05.02.00-00-004/10-00 zawartego w dniu 14 kwietnia 2011 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki a Urzędem Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej. Dalej: projekt systemowy POIG. Projekt jest wdrażany przez UPRP od 1 października 2010 r. i będzie realizowany do 31 grudnia 2015 r. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 14 112,5 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowane 14 094,0 tys. zł.

¹² IPorta – *EU Accessible Intellectual Property* (korzystanie z własności intelektualnej w Unii Europejskiej). Projekt realizowany we współpracy z urzędami ochrony własności intelektualnej w innych krajach, ukierunkowany na poprawę wykorzystania własności intelektualnej w strategiach biznesowych małych i średnich przedsiębiorców.

¹³ Według danych wykazanych w sprawozdaniach Rb-28 za lata 2013 i 2014.

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 1645.

nych oraz na przygotowanie autorskich opracowań, w tym związanych z rozbudową platformy edukacyjnej¹⁵.

Wydatki majątkowe wykonano w całości (1 130,0 tys. zł), finansując m.in. zakupy sprzętu i oprogramowania informatycznego (1 027 tys. zł) oraz samochodu osobowego¹⁶ (98 tys. zł).

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej wyniosły 976,0 tys. zł, tj. 98,1% planu po zmianach i (o 343,7 tys. zł, tj. o 54,3% więcej niż w 2013 r.). Na realizację projektu systemowego POIG Urząd przeznaczył 808,7 tys. zł, w tym głównie na wydatki majątkowe 464,0 tys. zł (rozbudowa i modernizacja centrali telefonicznej oraz wdrożenie bazy CRM¹⁷) i na wydatki bieżące 339,0 tys. zł. Realizacja projektu IPorta kosztowała 167,3 tys. zł.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 89,3 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach i w porównaniu do 2013 r. były wyższe o 28,4 tys. zł, tj. o 46,6%, głównie w wyniku wypłaty w 2014 r. odprawy pośmiertnej dla rodzin dwóch pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 54-55, 118-125, 169, 199-202, 350-403)

Badaniami kontrolnymi NIK zostały objęte wydatki budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w odniesieniu do próby wyodrębnionej ze zbioru dowodów księgowych (będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom), stanowiących podstawę płatności w 2014 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy przedstawionych do kontroli, w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 – subkonto wydatków. Ze zbioru tego wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł).

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania statystyczną metodą monetarną¹⁸ próby 36 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych na kwotę 5 137,0 tys. zł, w tym 2 181,0 tys. zł z wydatków budżetu państwa (4,2% całości wydatków w cz. 61 - UPRP) oraz 2 956,0 tys. zł z wydatków budżetu środków europejskich (64,5% ich całości).

Zbadane wydatki realizowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami, w sposób celowy i oszczędny. Dokonane zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2014 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

Przeznaczono je m.in. na zapewnienie funkcjonowania Urzędu, tj. na ochronę obiektu, zakup usług pocztowych, opłaty za dostawę wody oraz energii elektrycznej. W ramach zbadanych wydatków majątkowych Urząd dokonał m.in. zakupu systemu WiFi wraz ze sfinansowaniem jego wdrożenia i uruchomienia w istniejącej infrastrukturze sieciowej Urzędu, a także zakupu czterech zapór sieciowych i 11 sztuk komputerów przenośnych. W zbadanej próbie znalazły się także wydatki związane ze współfinansowaniem przywołanego projektu systemowego realizowanego w ramach PO IG.

Kontrolą objęto pięć postępowań o zamówienie publiczne na łączną kwotę 968,4 tys. zł w tym:

- jedno w trybie przetargu nieograniczonego na kwotę 370,9 tys. zł na wykonanie w siedzibie Urzędu przebudowy i adaptacji pomieszczeń biurowych wraz z aranżacją wnętrza na pomieszczenie Info-Center oraz Call-Center – współfinansowane z budżetu środków europejskich (w 85%),
- dwa w trybie zapytania o cenę - na dostawę artykułów higienicznych (112,7 tys. zł.) i chemii gospodarczej (97,8 tys. zł),

¹⁵ Platforma edukacyjna jest internetowym portalem UPRP zawierającym linki do szkoleń e-learningowych oraz bazę artykułów prasowych i opracowań dotyczących ochrony własności intelektualnej.

¹⁶ Przetarg zorganizowany przez Centrum Usług Wspólnych.

¹⁷ Zarządzanie relacjami z klientami (ang. *customer relationship management – CRM*) – to zestaw procedur i narzędzi istotnych w zarządzaniu kontaktami z klientami.

¹⁸ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (ang. *Monetary Unit Sampling - MUS*).

- dwa w trybie z wolnej ręki, współfinansowane z budżetu środków europejskich - na kompleksową organizację szkoleń z zakresu ochrony własności przemysłowej (221,4 tys. zł) oraz na udostępnienie specjalistycznej bazy danych IEEE/IET IEL ELECTRONIC LIBRARY w 2015 r. (165,6 tys. zł).

Zamówienia zostały przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹⁹. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi.

Przeciętne zatrudnienie²⁰ w 2014 r. w części 61 UPRP wyniosło 506 osób (w 2013 r. – 505 osób).

Przeciętne wynagrodzenie w 2014 r. wynosiło 5 868,8 zł i w porównaniu z 2013 r. było wyższe o 133,8 zł, tj. o 2,3%.

Zobowiązania w części 61 UPRP budżetu państwa na koniec 2014 r. wyniosły 2 973,2 tys. zł i były wyższe o 1,2% od kwoty zobowiązań na koniec 2013 r. Główną pozycję (2 333,4 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, które w porównaniu z rokiem 2013 wzrosły o 1,4%. Zobowiązania wymagalne na koniec 2014 r. nie wystąpiły.

(dowód: akta kontroli str. 131-132, 169-172, 203-213, 323-349)

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej zrealizowanych wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W *ustawie budżetowej* ustalono wydatki budżetu środków europejskich w cz. 61 - UPRP w wysokości 2 664,0 tys. zł, wyłącznie w dziale 750 *Administracja publiczna*. W ciągu roku, na mocy dwóch decyzji Ministra Finansów²¹, limit wydatków został zwiększony z rezerw celowych o łączną kwotę 1 996,8 tys. zł, tj. o 74,9%, do ostatecznej wysokości 4 660,8 tys. zł. Ponadto, na mocy decyzji Prezesa UPRP dokonanych zostało osiem przeniesień na łączną kwotę 213,4 tys. zł. W ocenie NIK, przeniesienia te były celowe.

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 4 579,9 tys. zł, co stanowiło 98,3% planu po zmianach. W całości przeznaczono je na finansowanie projektu systemowego POIG, którego Urząd był beneficjentem. W ramach projektu Urząd zorganizował m.in.:

- szkolenia z zakresu ochrony własności przemysłowej i warsztaty z zakresu korzystania z informacji patentowej;
- dwie konferencje międzynarodowe oraz międzynarodowe sympozjum;
- konkurs na plakat o tematyce związanej z ochroną własności intelektualnej, konkurs na krótki film oraz informację medialną o tematyce związanej z ochroną własności;
- trzynastcie spotkań konsultacyjno-informacyjnych dotyczących praktycznych aspektów prawnej i sądowej ochrony praw z rejestracji wzorów wspólnotowych i przemysłowych przed naruszeniami;
- Dni Otwarte UPRP (trzykrotnie).

Szczegółowymi badaniami objęto wydatki w kwocie 2 956,0 tys. zł (64,5% ogółu wydatków budżetu środków europejskich) sfinansowane z § 6057 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych*, 6067 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* oraz 4427 *Podróże służbowe zagraniczne* i 4307 *Zakup usług pozostałych*.

¹⁹ Dz. U z 2013 r., poz. 907 ze zm.

²⁰ W przeliczeniu na pełne etaty.

²¹ Decyzje w sprawie zmian w budżecie środków europejskich nr: IP6/4135/4BE/40/PMX/14/106967 z dnia 25 listopada 2014 r. na kwotę 1 679,0 tys. zł oraz IP6/4135/4BE/44/PMX/14/111686 z dnia 9 grudnia 2014 r. na kwotę 317,8 tys. zł.

W ocenie NIK wydatki te zostały zrealizowane zgodnie ze stosownym porozumieniem w sprawie realizacji projektu, zawartym z Ministrem Gospodarki w dniu 14 kwietnia 2011 r.²² Środki wydatkowane w okresie kwalifikowalności oraz rzetelnie udokumentowano. Nie było opóźnień w dokonywaniu płatności za faktury. Zlecenia płatności były terminowo przekazywane do Banku Gospodarstwa Krajowego i opiewały na właściwe kwoty. Wyniki analizy poziomu 14 wskaźników produktu i 13 wskaźników rezultatu osiągniętych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., stwarzają przesłankę do wnioskowania, iż ich poziomy docelowe zostaną terminowo i w pełni osiągnięte²³.

(dowód: akta kontroli str. 5-12, 54-56, 74-117, 199-213, 214-309, 404-406)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej zrealizowanych wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Najważniejsze cele działania UPRP w 2014 r. zdefiniowane zostały w dwóch dokumentach o charakterze strategicznym, tj. *Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki* (działanie 2.4.5. *Efektywne wykorzystanie praw własności intelektualnej, informacji patentowej oraz naukowej*) oraz *Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015*²⁴ (priorytet 1 – *Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*).

Urząd, w ramach określonej w budżecie zadaniowym funkcji 6. *Polityka gospodarcza kraju*, realizował przede wszystkim zadanie 6.6. „Wykonywanie czynności z zakresu ochrony oraz praw własności intelektualnej”. W jego ramach ustalone zostały dwa podzadania, tj. 6.6.1. „Prawa wyłączne” – na którego realizację wydatkowano w ramach budżetu państwa 39 068,5 tys. zł oraz 6.6.2. „Upowszechnianie i promowanie ochrony własności przemysłowej oraz współpraca międzynarodowa” – 17 099,1 tys. zł, w tym z budżetu państwa 12 519,1 tys. zł, oraz z budżetu środków europejskich 4 579,9 tys. zł.

Celem zadania 6.6. było „zapewnienie ochrony własności przemysłowej podmiotom zgłaszającym wnioski o jej przyznanie”. Jako miernik realizacji przyjęto „liczbę chronionych przedmiotów własności przemysłowej”. W załączniku do ustawy budżetowej ustalono go na poziomie 198 905, a zrealizowano w wysokości 205 068 (103,0%). W 2013 r. wskaźnik wykonania wyniósł 100,9% (chroniono 195 138 przedmiotów własności przemysłowej).

Dla podzadania 6.6.1. miernikiem był średni czas załatwienia sprawy (liczony w miesiącach)²⁵ – w planie wydatków w układzie zadaniowym na 2014 r. ustalono jego zamierzony poziom na 19,28, a faktycznie osiągnięto 15,23. Oznaczało to znaczący postęp w stosunku do wykonania z roku 2013 – wskaźnik na poziomie 16,7. Skrócenie czasu niezbędnego do załatwienia indywidualnej sprawy z zakresu ochrony praw własności indywidualnej, było efektem zredukowania czasu oczekiwania patentów od momentu dokonania zgłoszenia do wydania decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego (miernik działania 6.6.1.1.) z 23,02 w 2013 r. do 20,8 w 2014 r., a także ograniczenia średniego czasu oczekiwania na rozprawę (w miesiącach) z 5,8 do 5,3. Znaczącego postępu Urząd nie osiągnął natomiast w zakresie skrócenia czasu oczekiwania na rozpoznanie wniosku o zmianę wpisu w rejestrze (w miesiącach). Zarówno w 2013 r. jak i 2014, kształtował się on wprawdzie na poziomie poniżej planowanego (3 miesiące), lecz w 2014 r. wzrósł nieznacznie z 2,31 do 2,88. Generalnie jednak, w ocenie NIK, nakłady poniesione na realizację tego podzadania (39 068,5 tys. zł) wydatkowane zostały efektywnie.

Miernik podzadania 6.6.2. *Liczba użytkowników korzystających z systemu ochrony własności przemysłowej*, w 2014 r. (2 251 361), przekroczył wielkość ustaloną w planie (1 776 150) i był tylko nieznacznie mniejszy niż w 2013 r. – 2 325 450. Charakter tego podzadania, powoduje jednak, że osiąganie założonych wskaźników tylko w ograniczonym stopniu zależy od bezpośrednich działań UPRP. We wszystkich trzech działaniach w ramach pozada-

²² Porozumienie zmieniane w 2014 r. aneksem z dnia 21 maja 2014 r.

²³ Zakończenie realizacji projektu systemowego POIG nastąpi w dniu 31 grudnia 2015 r.

²⁴ Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (SRK) „przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r.

²⁵ Na podstawie wartości czynników składowych, według ustalonej uprzednio metodologii.

nia, tj. 6.6.2.1. Udostępnianie informacji patentowej, 6.6.2.2. Kontakty z organami administracji rządowej, organizacjami społecznymi lub zawodowymi, przygotowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych, współpraca z zagranicą, działalność edukacyjno-informacyjna oraz promowanie zagadnień ochrony własności przemysłowej i wspierania innowacyjności oraz 6.6.2.3. Realizacja projektu systemowego w ramach PO IG – założone wartości mierzalnika zostały przekroczone – odpowiednio 2 197 658 użytkowników informacji patentowej wobec planowanych 1 741 202 w 6.6.2.1., 49 052 uczestników spotkań krajowych i międzynarodowych (plan 30 948) w 6.6.2.2. oraz 4 651 uczestników konferencji seminariów szkoleń (plan 4000) w działaniu 6.6.2.3. W stosunku do 2013 r. mniej było tylko użytkowników informacji patentowej (działanie 6.6.2.1.). W ocenie NIK, efektywność wydatkowania w 2014 r. na realizację zadania 6.6.2. kwoty 17 099,1 tys. zł nie budzi zastrzeżeń.
(dowód akta kontroli str. 310-322, 350-388, 425-428)

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa, ujęte w sprawozdaniu rocznym Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, wyniosły 66 823 087,46 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych. Wydatki wykazane zostały w tym sprawozdaniu w kwocie 51 588 604,39 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota wykonanych dochodów była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 *Rachunek dochodów budżetowych*. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziały klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwota wydatków ogółem za 2014 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2014 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziały klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z ewidencją księgową i odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej.

Dane za IV kwartał 2014 r. wykazane w kwartalnym sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Rb-N były zgodne z ewidencją księgową.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ma konta 990 *Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 22-51, 124-168, 173-198, 407-634)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia 10 kwietnia 2015 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

.....
podpis

---

²⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.